

EXILOVÝ ZÁPISNÍK

2/I

Listopad 1970

ZNAMENÍ DOBY

"Musíte se naučit poznávat znamení doby". (Alexander Solženicyn, nositel Nobelovy ceny 1970, ve své knize "První kruh").

Ruský exulant a světoznámý filosof N. Berďajev vysvětlil vynikajícím způsobem jak duchovní krise v Rusku a evropské myšlenkové proudy 19. století vedly k ruské komunistické revoluci. Jeho knihu *Les sources et le sens du communisme russe* by měli studovat pečlivě exulanti, aby si uvědomili, že komunismus neexistuje bez důvodů, že má hluboké kořeny a že porážka komunismu bude možná jen tehdy, když se na tyto kořeny sáhne. Komunismus je jedním z projevů krise našeho věku a povrchní propaganda, která zdůrazňuje jen nelidskost komunismu a nic více, je asi tak účinná jako aspirin proti rakovině. Nedoporučuji ovšem Berďajevovu filosofii jako celek, zejména nemohu souhlasit s některými jeho politickými názory vyjádřenými v knize "K nové epoše." Jeho analýza důvodů, které vedly ke komunismu v Rusku, je ovšem skvělá.

Situace v předkomunistickém Rusku

Po pádu Byzance (druhého Říma) Moskva převzala duchovní vedení pravoslavného světa a stala se tak v očích Rusů "třetím Římem". Víra v mesiánské poslání Ruska, "jediné křesťanské říše světa", víra ve "svatou Rus", nehybná duchovní zkostnatělost a přehnaný dogmatismus, církevní služebníčkování zbudělé státní moci, staletí trvající izolace od západního křesťanstva, mystické sklony ruského člověka a jeho ochota přinášet oběti pro věc, to byly důležité charakteristické znaky až do druhé poloviny 17. století.

První otřes pro tento nehybný duchovní kolos přinesl rozkol starověrců (1667) a brzy nato vláda Petra Velikého (1682-1725), panovníka, který "otevřel okna na Západ", zavedl mnoho reforem, odmítl však zrušit poddanství. Založení university v Moskvě (1755) bylo jistě také významným krokem.

Ruská šlechta 18. století žíznila vdechovala myšlenkové proudy evropské a podléhala hlavně vlivům Voltaireovým a myšlenkám zednářským, prostý lid však žil starým náboženským a duchovním stylem. Západní ideové proudy se začaly mnohem silněji projevovat v 19. století hlavně po Napoleonově invazi. Myšlenková propast mezi vzdělanou šlechtou, západnický přibarvenou, a ruským lidem rostla a Rusko bylo jedinou zemí na světě, kde koexistovalo 14. a 19. století.

Šlechtě patřily rozsáhlé statky, ona přijala římskoprávní pojetí soukromého vlastnictví jakožto absolutního panství nad věcí (pojetí nekřesťanské), zatím co mužík věřil, že půda patří Bohu a veškeré plody má dostat ten, kdo na půdě pracuje. Toto pojetí bylo bližší nauce křesťanské, která zdůrazňuje, že vlastnictví má nejen stránku individuální, ale také sociální, má tedy sloužit vlastníku, ale má také závazky sociální. Poválečská šlechta postupně ztrácela víru i národní ruský charakter a její intelektuální výše nebyla příliš valná.

Mezi šlechtou a lidem se tvořila nová vrstva, skupiny intelektuálů, které však byly bohužel také příliš odloučeny od lidu. Tato inteligence, které se hroutily staré ruské představy a ideály "třetího Říma", hledala inspiraci v západním světě a v podstatě reagovala dvojím způsobem: západníci ochotně přijímali evropské myšlenkové směry, zatím co slavofilové byli málo nadšeni evropskými duchovními

zmatky a atheisticými tendencemi a proto začali snít o slovanské duši ruského lidu jakožto záchraně Ruska. Rousseauovy iluze o lidské přirozenosti, které neznaly realitu křesťanské nauky o prvotním hříchu (jakožto příčině našich sklonností ke zlému) a romanticky zabarvené nacionální směry Západu, to vše jistě podporovalo slavofilsky nacionální mysticismus.

Slavofilové i západníci byli tedy ovlivněni západními myšlenkovými proudy i když každá skupina jinak. Hlavně to byli Voltaire, Hume, Saint-Simon, Proudhon, Kant, Hegel, Feuerbach, Stirner a později zejména Marx, kteří představovali duchovní invazi do Ruska.

Všimněme si několika charakteristických znaků hlavních skupin ruské inteligence, znaků, které jsou důležité pro náš problém.

Slavofilové netvořili homogenní skupinu, pravoslaví však bylo pro ně většinou hlavní věcí, věřili v mužíka a chtěli jej vymanit z rukou všemocné vládnoucí vrstvy. Moc byla pro ně hříchem, byli proti vlastnictví v pojetí římskoprávním, poněvadž vlastnictví nebylo pro ně "svatým právem", a důsledně odmítali buržoasní civilizaci.

N. Karamzin (-1826) byl proti konstitučnímu zřízení jak se vyvíjelo na Západě; Ivan Kirevsky (-1856) věřil, že křesťanství v Rusku je čistší než jinde, byl proti západním vlivům a pro KOMUNÁLNÍ vlastnictví půdy; A. Chomyakov (-1860) věřil v pravoslaví a v mírumilovnost Slovanů, idealisoval minulost a vyzýval k modlitbám za hříchy přítomnosti a v porážce na Krimu viděl trest vyšší spravedlnosti; K. Aksakov (-1860) se obával, že evropské myšlenkové proudy vedou ke zničení svobody; Ivan Aksakov (-1886) poukazoval na dekadenci Západu. Západníci. P. Čadajev (-1856) kritisoval kulturní izolaci Ruska, odsuzoval pravoslaví, inklinoval ke katolickému křesťanství, tvrdil, že pravoslaví nedalo správnou duchovní základnu Rusku, věřil, že tragická historie Ruska by měla být poučením pro celý svět, a byl přesvědčen, že Rusko má poslání vyřešit sociální otázku, kterou Západ nevyřešil. Alexander Hercen (-1870) věřil v ideály francouzské revoluce, byl ovlivněn Hegelem a Feuerbachem, pohrdal buržoasií a monarchií a z exilu propagoval zrušení nevolnictví. Po zrušení nevolnictví v r. 1861 propagoval konstituční práva, společné vlastnictví půdy a lidovou samosprávu. Byl silně ovlivněn francouzským socialismem, ale marxismus mu byl cizí stejně jako náboženství. Hercen je jedním ze zakladatelů populismu, tj. víry v mužíka. Nevěřil, že liberalismus se může ujmout v Rusku.

M. Bakunin (-1876) šel dále než většina západníků. Studoval v Berlíně, v Paříži, byl také v Praze, bojoval proti moci státní i církevní a věřil, že je nutno nejdříve zničit existující řád a pak teprve budovat řád nový. Účastnil se revolučního hnutí ve Francii v r. 1848, polského povstání v r. 1863, spolupracoval s italskými revolucionáři do r. 1868. Byl proti demokracii a přijal mnohé myšlenky Proudhonovy. S Marxem se rozešel a Marx jej silně odsuzoval.

Západníci nebyli také hnutím homogenním a dělili se zejména na skupinu liberálů a skupinu socialistů-populistů. Nešlo však většinou o jasné vyhrančené směry, ale o prolínání různých myšlenkových proudů. Z dalších ideových směrů je důležitý zejména nihilismus a ruský socialismus jakož i anarchismus a populismus.

Nihilismus a ruský socialismus. Nihilisté snili o osvobození jedince od povinností a to jak od povinností ke státu, tak také k rodině a k církvi a hlásali, že je nutno nejdříve zničit základy existující společnosti a to násilím. Nihilismus popírá Boha, který stvořil svět, ve kterém je tolik zla, projevuje se jako materialismus a jako boj proti historickým tradicím, jako revolta proti dekadentnímu pravoslaví a jako reakce proti povrchnímu a nedůslednému praktikování křesťanství. Ideály nihilistické byly čistě pozemské a byly zaměřeny na socialismus.

Černičevsky tvrdil, že náboženství zaujalo posici na straně sociální

nespravedlnosti; svým utopickým socialismem se stává předchůdcem socialismu marxistického, tedy komunismu, a hlásá, že revoluční transformace je nutná.

Pissarev byl prorokem vulgárního materialismu, nepřitelem estetiky a umění: "Pár bot má větší cenu než Shakespeare". V zájmu osvobození individuala odmítá náboženství.

Bělinický byl silně ovlivněn Hegelem (ideologem pruského imperialismu). Jeho hledání pravdy a spravedlnosti je opravdu dramatické. Vyšel z idealismu, prošel obdobím zoufalství, stal se revolučním socialistou a ateistou. Hlásal nové pojetí kolektivity, kde osoba má mít zaručena určitá práva. Bojoval proti abstraktnímu idealismu, neboť "co pomůže žít pro abstraktní ideály, když individuum trpí". Zdůrazňoval silně nutnost sociálního zaměření: "Sociálnost, sociálnost neb smrt!". Nihilisté usilovali o rozbití existujícího řádu a o vytvoření nového řádu bez Boha, poněvadž tehdejší křesťané selhali v boji proti bídě a utrpení a v boji pro sociální spravedlnost. Je zajímavé, že jak Černičevsky tak i další myslitel Dobroljubov studovali v pravoslavném semináři a zběhli. Byla to revolta proti dekadentnímu křesťanstvu, které se nestaralo o druhou část prvního a největšího přikázání (milovat bližního jako sebe) a proto selhalo v řešení sociální otázky. V této souvislosti je třeba upozornit i na to, že i pozdější revolucionář Stalin studoval v semináři.

Západníci i slavofilové odmítali přítomnost, která byla pro ně nepřijatelnou a nesnesitelnou; oba směry reagovaly nerealisticky idealisováním, západníci idealisováním Západu a slavofilové idealisováním ruské minulosti, ruského mužíka.

Anarchismus a populismus. Anarchismus je boj proti zbujele státní moci a populismus je naivní víra v ruského mužíka. Mezi anarchisty je možno zařadit také slavofila K. Aksakova a mezi populisty i Bakunina. Stát podle Bakunina je výtvozem německého myšlení a je zdrojem zla. Bakunin je proti vědě, ač je jinak ovlivněn A. Comtem, hlásá návrat k lidu a je ho možno označit jako anarchistu kolektivistického neb komunistického. Marx byl ovšem podle něho etatista, úsilovné hledání a nemožnost dostat se z myšlenkových zmatků je u mnoha myslitelů přímo hmatatelná.

Lavrov upozorňoval na to, že vzdělanci selhali ve své povinnosti k lidu, Tkačev nevěřil v demokracii, ale ve vládu menšiny nad většinou, byl teoretikem revoluce a stal se v tomto ohledu předchůdcem Leninovým, byl přesvědčen stejně jako Lenin, že je nutno použít násilí. Tkačev podobně jako Lenin nechtěl zničit stát, ale chtěl jej převzít a přetvořit na instrument revoluce. Plechanov hlásal osvětu a EVOLUCI, je západník, zakladatel ruského marxismu a ruské sociální demokracie (1898). V roce 1903 většina vedená Leninem (bolševici) ovládla stranu a menšina pod vedením Plechanova se odtrhla. Nikoli v poslední řadě nám na co říci Jeljabov, který prohlašoval, že víra bez skutků je mrtvá a že křesťané mají tedy povinnost bojovat za sociální spravedlnost.

I když se myšlenkové školy prolínají, několik myslitelů se nedá zařadit do žádné skupiny. Nejvýznamnějším z nich je Vladimír Solovjev, křesťanský filosof, který v jednom období inklinoval ke katolickému křesťanství. Solovjev věřil v možnost humanity zbožštěné v tomto světě, národy zrcadlí atributy Boží Trojice - autority, spravedlnosti a vzájemné lásky bratrské; Rusko je povoláno, aby uskutečnilo sociální ideál. Solovjev později propadá skepsi a předpovídá příchod Antikrista.

Ruská literatura 19. století - je důležitým ukazovatelem stavu ruské inteligence. Spisovatelé ve své básnické visi, ve svém intuitivním pochopení skutečnosti upozorňují na blízkost katastrof. Možná říci, že velcí ruští spisovatelé nevěřili v buržoasní základy civilizace a velmi je znepokojovala předtucha blížících se pohrom. Puškina pronásledovala představa Ruska opuštěného a propadlého zlu, cítil, že duch klamu a lži trýzní Rusko a proto hledal záchranu v křesťanství. Byl ovšem obráncem existujícího řádu i když u něj najdeme také revoluční prvky.

Tolstoj neprojevoval profetickou vizi, byl však revolucionářem svého druhu. Odsuzoval nespravedlnost, byl anarchistou, odmítal organizaci i techniku a učil, že člověk má poslouchat pouze zákonů Božích a ne lidských a silně odsuzoval vládnoucí kruhy.

Dostojevský je revolucionář, který chce revoluci s Bohem a ne proti němu. Byl proti ateistickému socialismu, lze jej však nazvat socialistou náboženským. Dostojevský nehájil buržoasii, byl revoluční, ale byl také v určitém smyslu konservativní: jeho theokratická utopie měla být systémem, který by vystřídal buržoasní ekonomii.

Leontějev věřil původně v možnost specifické ruské kultury, později však ztratil své iluze, předvídal narození Antikrista v Rusku a komunistickou revoluci nejdříve v Rusku, pak v Asii a konečně v Evropě. Měl hrůzu z kapitalismu a doporučoval, aby se předešlo krvavé revoluci komunistické tím, že by byl komunismus nadekretován shora carskými nařízeními a tak zaveden cestou nekrvavou.

N. Fedorov nenáviděl kapitalismus, byl věřícím pravoslavným křesťanem, v návrzích na řešení sociální otázky se hodně blížil komunismu a byl tedy jakýmsi náboženským komunistou slavofilsky orientovaným a zdůrazňoval nutnost překlenout propast mezi inteligencí a lidem. Básník A. Blok (-1921) vyjádřil svou beznaději a své předtuchy slovy: "Slyším trumpety tatarské, vidím nad Ruskem metly barbarské v dáli osudu a nezměrné požáry bez konce."

Všeobecně možno říci, že ruští spisovatelé cítili, že jejich civilizace a jejich společenský systém nespočívají na dobrých základech, že poměry jsou opravdu neudržitelné, a tušili blízké katastrofy. Sociální problematiku považovali za velmi palčivou, neviděli však reálnou možnost řešení.

Marxistická skupina nevěřila již v muže jako vytvořitele ideální minulosti, ale přijala Marxovo pojetí proletariátu a jeho mesiánského poslání, které ovšem navazovalo na staré mesiánské sny "třetího říma". Mesiánské poslání spočívalo nyní v tom, že vykořisťování člověka člověkem mělo být odstraněno revolučním aktem proletariátu a to bez mravní proměny příslušníků proletářské třídy. Šlo o slepou víru, že odstranění soukromého vlastnictví bude člověk automaticky přetvořen na tvora nesobeckého. Zaponělo se ovšem na možnost vykořisťování člověka státem a stranou a také na to, že vykořisťování je v podstatě problém mravní, který nemůže být vyřešen mechanicky pouhou změnou vládního a hospodářského systému bez mravní obrody vnitřní. Komunističtí revolucionáři odmítli víru v prvotní hřích, ze kterého vyvěrá lidská náklonnost ke zlému, a v tomto ohledu je možno považovat komunismus za křesťanskou heresi.

Historie ruské inteligence 19. století byla bohužel přípravou na příchod komunismu. Panství ruské feudální šlechty bylo nahrazeno diktaturou státu, neb lépe řečeno diktaturou stranické oligarchie. Státní kapitalismus se ukázal horším vykořisťovatelem než kapitalismus soukromých monopolů na Západě a komunismus se projevuje jako kulminace etatických tendencí, dlouho pěstovaných jak socialisty tak take-překvapivě, ale logicky-liberály.

Sterilita kontrarevolucionářů se stala naprosto zjevnou. Říjnová revoluce byl soud nad křesťany, kteří udělali z křesťanství karikaturu, tím, že naprosto ignorovali sociální etiku. Církev přestala hrát důležitou roli ve společnosti, která stále více cítila palčivost sociální otázky, a nejhorší věcí bylo, že církev se stala dokonce služebnicí zkorumpované a dekadentní monarchie. Nízká kulturní úroveň ruského kléru, úpadek ekumenického ducha, který byl zadušen církevním nacionalismem, nekřesťanská myšlenka caesaropapismu, to vše vedlo k vyvrcholení v Rasputinovi, který ovlivňoval cara a ve skutečnosti rozhodoval o volbě biskupů.

Říjnová revoluce ovšem nebyla možná jen jako revoluce agrárních reformátorů, ale diktatura proletariátu-správně diktatura nad proletariátem-se mohla uskutečnit jen tehdy, když k usilí agrárních reforma-

torá se přidružila živelná reakce na další naprostou neúnosnost skomírajícího systému a ideový krach nekomunistické inteligence. Komunistus využil a zneužil touhy ruského lidu po spravedlnosti, mystického mesianismu, utopické slabosti populistů a slavofilů, desorientace západníků a zrady vzdělanců, kteří nebyli schopni ideově vest lid. Propast mezi lidem a administrativní elitou byla překlenu- ta komunisty, ovšem jen terorem a násilím. Šen o říši "třetího Říma" byl vystřídán mystikou Třetí internacionály a hospodářských pětiletok.

Jedna falešná mystika byla vystřídána jinou.

Komunistická strana hlásá mythus bratrství nového, bratrství socia- listického a to se uplatňuje v místech, kde se neuskutečnilo bratr- ství křesťanské. Největší ilusí nevědeckého komunismu je ovšem usilí uskutečnit bratrství mocí a dokonce násilím, což je přehlédnutím základního faktu, že bratrství je kvalita mravní, které lze dosáhnout jen rozvojem duchovních sil. Atheismus a materialistický komunismus jsou klimatem přímo nepřátelským pro pěstování pravého bratrství. Hodnoty falešně se tlačí tam, kde se nevytvořily hodnoty pravé.

Naivní představa komunistické mythologie, že v továrnách kapitalismu se zrodí nový kolektivní člověk a nová era komunistického humanismu a vyšší spravedlnosti, a pak že v továrnách zastátných vyrosté automaticky člověk, který nebude již nakloněn ke zlému, je příliš vzdálena realitě života jak dokumentuje historie tohoto století. Uzávěry z tohoto stručného přehledu ruské problematiky předkomu- nistické i komunistické bych si dovolil formulovat takto:

1. Křesťané by neměli být pouhými soudci a žalobci komunismu, ale měli by pokorně zpytovat své svědomí o tom jak trestuhodným opome- nutím aplikovat sociální etiku přispěli ke vzniku a přispívají k udržení komunismu ve světě.
2. Ruská inteligence 19. století viděla neúnosnost poměrů v Rusku a hledala inspiraci a řešení na Západě. Slavofilové poznali, že tam řešení nenajdou a proto se je snažili najít doma idealisováním minulosti a sny o mužikovi. Západníci našli v Evropě hlavně Vol- taireův atheismus, Hegelův etatismus, Feuerbachovu nauku, že křesťan- ství je jen produktem lidského vědomí v dialektickém procesu (ane- tedy Bohem zjevenou pravdou), Humeův empirismus vedoucí k idealis- tickému pozitivismu a skepticismu, Rousseauovu víru v člověka od přírody dobrého a nenarušeného prvotním hříchem, Saint-Simonův utopický socialismus, Proudhonův syndikalismus a mutualismus, Kan- tovu nauku o nepoznatelnosti věci o sobě (Ding an sich) a konečně Marxův dialektický materialismus.
3. Na mnoho sekt rozložené evropské křesťanstvo, prožívající období krise a defenzivních posic, nebylo schopné dát světlo ruské inte- ligenci a nemohlo být ukazovatelem správné cesty v řešení sociál- ní otázky. Velká sociální encyklika Lva XIII. (Rerum novarum) vyšla až v r. 1891. (Je nutno rozlišovat mezi křesťanstvím, které je Bohem zjevenou pravdou a tedy bez poskvrny a mezi křesťanstvem, které je souborem křesťanů určité doby a místa a které má své lidské chyby a prožívá své krise.) Západní křesťanstvo 19. století tedy selhalo, poněvadž nebylo schopno dát hledající ruske inteligenci "ideovou pomoc", a má tak svůj podíl na ruské katastrofě.
4. Dnes je situace v tomto ohledu obdobná. Ruská inteligence odmítá ekonomický liberalismus, nevěří již v komunismus a hledá řešení. Ruská problematika zděděná po 19. století nebyla stále ještě do- řešena. V krátkých obdobích uvolnění v Rusku i v Československu měla inteligence těchto zemí možnost se poohlednout po západních zemích a hledat tam inspiraci. A zde bychom měli závčas poznat zna- mení doby a měli bychom být schopni podat pomocnou ruku. Nebo snad selžeme tak jak selhali křesťané 19. století? Zatím jsme bohužel selhávali.

5. Obávám se, že zatím jen malé pracovní skupiny v exilu a na Západě vůbec pochopí toto znamení naší doby a vyvodí z toho důsledky, tj. budou připravovat studijní a diskusní materiál a návrhy na úplnou transformaci existujících řádů na Západě i na Východě a budou tak průkopnickými minoritami, které nabídnou pomocnou ideovou ruku hledající inteligenci ruské a průkopnickým skupinám v ostatních komunistických zemích. Dosud tuto práci dělaly jen určité skupiny exilu ruského.
6. Komunismus je dnes problémem světovým a nebezpečí komunistické vzrůstá. Poměry v Jižní Americe a v Asii jsou nadále neudržitelné stejně jako tomu bylo v 19. století v Rusku. Vyvojové země jsou v podobné situaci i v tom ohledu, že jejich inteligence nenachází také dostatečnou inspiraci na Západě pro správné řešení sociální problematiky a cítí potřebu naprosto nového sociálního řádu. I zde mají průkopnické minority západních zemí otevřené široké pole působnosti a jde jen o to, aby závčas pochopily znamení doby. Zatím tuto práci dělají některé odborové skupiny, ne však dosud v míře uspokojivé.
7. Je neplodné, neužitečné a příliš pohodlné zaujímat odmítavé stanovisko k ruskému lidu s poukazením na ruský imperialismus, orientální krutost a despotismus a "potatarštěný charakter" jak již se to stalo v československém exilu. A zde mám na mysli lid, zejména ruskou nekomunistickou elitu přímo v Rusku a za žádných okolností komunistický režim. Nedávno zveřejněný program podzemního hnutí ruských demokratů ukazuje, že by zde možnosti byly, pro nás exilové Čechy a Slováky ovšem asi jen ve spolupráci s ruským exilem. Ruská inteligence, nespokojená se současnou realitou, hledá opět inspiraci v ruské minulosti, tentokrát ovšem způsobem mnohem střízlivějším a zbaveným nacionální mythologie. Bylo by žádoucí pomáhat usměrnit zbytky starého ruského mesianismu na reálný ideál naproste transformace a na budování opravdu nového sociálního řádu, onoho řádu, který západní křesťané dosud nebyli schopni uskutečnit pro sobectví zámožných křesťanů, kteří již mnohokrát zablokovali uskutečnění návrhů na radikální reformy. Ruská inteligence, která prošla školou utrpení a které nemá takovou brzdicí skupinu konservativních boháčů, má mnohem větší předpoklady psychologické uskutečnění nového řádu připravovat. Bylo by také užitečné a moudré pokusit se usměrnit ruské tendence k mysticismu poukazováním na to, že reforma institucí musí být doprovázena transformací duchovní, nemá-li selhat. Další výhodou ruske nekomunistické elity je její odpor k etatismu, zatím co na Západě reformy socialistů i liberálů pomáhají postupně budovat otrocky stát, neboť jdou směrem etatickým.
- Až toto znamení doby ruská inteligence plně pochopí a pozná své historické poslání a až exil k tomu bude napomáhat, pak můžeme věřit, že rozklad komunismu, který je zpomalován jen sterilitou západních antikomunistů, začíná vstupovat do smrtelného stadia.

Hospodářsky liberalismus je živnou půdou pro komunismus

Soukromý kapitál investovaný západními zeměmi v Africe činí 4.900 milionů amerických dolarů, z čehož je investováno 41% v oleji, 16% v dolování nerostů, 27% v obchodě a dopravě a pouze 16% ve výrobě. Profit je většinou repatriován do investující země. Průměrný zisk amerických investic ve světě je 10.4%, v Africe ovšem dosahuje výše asi 20%. Afrika si musela vypůjčit od vyvinutých zemí 8.000 milionů dol., z čehož platí 440 mil. dol. jako úroky, což jest pětina hospodářské pomoci, kterou dostává. V Brazíli index produktivity vzrostl z 174.4 v r. 1964 na 178.1 v r. 1966, zatím co mzdový index klesl z 128.7 na 119.4. Bohatí se stávají bohatšími a chudí chudšími.

Kap. 8. - Dábeleské začátky

Narodil se jako syn bohatého právníka. Dostalo se mu vysokého vzdělání a pohyboval se v privilegovaných kruzích. Jeho žena, baronka, byla sestrou ministra vnitra. Nosil feudální monokl, pohrdal dělníky, židy a méněcennými národy jako Rusy. Jeho arogantní povaha mu nakonec přinesla smutný život potulného cigána, který se zřídka myl, česal a měnil spodní prádlo. Kdy mohl tak se opil. Život řádně pracujícího člověka byl mu cizí a vegetoval z dobročinnosti. Jeho dvě dcery skončily sebevraždou. Když jeho malicherná pouť světem v nenávisti, závisti a škodolibosti skončila, zanechal po sobě změt nesourodých preludů, které se všechny započaly v jeho časné verši: Jsme opicemi ledového boha.

A přece chiméry tohoto ubohého života se staly inspirací davů. Jeho obraz se začal nosit v dělnických demonstracích. Jeho podněty se staly tvůrčí vášní intelektuálních židovských kruhů. A Rusové prošli krveprolitím, aby založili diktaturu v jeho jménu. Všechny problémy, které od té doby ve světě povstaly, včetně plánovaných hladomorů a válek k dobytí světa, jsou dosud důsledkem toho jednoho ubohého života. Německý básník Jean Paul napsal před více než sto lety: "V každém století posílá nám Všemohoucí jednoho dábeleského genia, aby nás pokoušel. V případě Karla Marxe je pokušení ještě mezi námi."

Karel Schurz, německý demokratický revolucionář, který se stal později senátorem ve Spojených státech, napsal o svých dojmech z Marxovy osobnosti toto: "Statný, nemotorný muž se širokým čelem. Jeho vlasy černé jako uhlí a plnovous poutaly pozornost Co Marx řekl, bylo skutečně podstatné, logické a jasné. Ale nikdy jsem se nepotkal s člověkem chování tak utočného a arogantního. Žádný názor, odchylný se v zásadě od jeho vlastního, nebyl ani v nejmenším vzat v úvahu. Každému, kdo mu odporoval, ukázal své zjevné opovržení. Na každý argument, který se mu nezalíbil, odpovídal kousavým posměškem o politováníhodné nevědomosti či pomlouvačným podezřením o motivech toho, kdo žádal o vysvětlení."

Arnold Ruge, známý německý essayista, se kterým Marx spolupracoval v Paříži na literárním projektu, napsal, že Marx by ubil, skřípaje zuby a s ušklebkem, všechny, kdož by se postavili do cesty tomuto novému Babeufu. "On vždy nyslí na to posvícení, které nemůže ještě oslovit. A Heinrich Heine, který se rychle naučil nemít Karla Marxe v lásce, nazval jej bezbožným samobohem." /Pozn. red.: Babeuf, franc. demagog a komunista, kterému fr. revoluce nebyla dost krvavá, osnoval spiknutí a byl popraven r. 1797/

Marxisté v emigraci jsou dovršením toho jednoho ubohého života. Utekli se ze socialistického ráje, který sami připravili za utrapi a ponižení všech spoluobčanů a který se ukázal neunosným peklem o pro ně, privilegovanou třídu. A nyní za jejich bohorovnou fasádou kočovných ideologií humanistického marxismu zeje jen duchovní prázdnota učené hantýrky a opic ledového boha.

Jak zdůrazňuje učenec Kuehnelt-Leddin v Portrétu zlého člověka, Marx byl talentovaným v několika směrech, ale v jeho nesmírně absurdním a negativním poselství není opravdu ničeho hodnotného.

Všechna proroctví Marxe v oblasti hospodářství a dějin se prokázala nesprávnými.

Jeho filosofické náhledy jsou zastaralé a nejsou ani hodny vyvracování, leda ve středoškolském cvičení.

Ukázaly se nesprávnými také empiricky. Socialismus byl vždy jasnou, ale falešnou představou. Proti běsům, lopotícím se na obrození dryádického marxistického tmářství v demokratickém exilu, platí jen silné, vzdělané slovo a křesťanské politování nad stvořením bez duše.

Kap. 9 - Neslavné konce

Krávé je souzeno požírat trávu a na konec sloužit jako hovězí. Jakmile se stala v Indii posvátnou, začala chřádnout a houfně chcípat v žalostném stavu. A lidé kolem ní, třebaže uprostřed velikánské a urodné země, začali zmírat v milionech na nevyrovnanou stravu a různé epidemie.

V exilu mezi námi vegetuje podobně jedna instituce, která je také nerozlučně spojena s bídou, hladem, třídami, předsudky a hroznou minulostí. Mnoho lidí pohlíží na ni, když ne se strachem a uctou, tak alespoň se snášenlivým odstupem vzdělanějšího člověka, kterého nemilosrdný osud naučil chápat a ustupovat. Posvátnost marxismu v exilu je však více . . . než

než paradoxem, přinášejícím leckde příznaky intelektuální zácpy, t.j. censury, a další argumenty o nemožnosti odboje proti surové diktatuře ve vlasti. Marxismus uvádí pochyby o konečném smyslu exilu. A marxisté ve své přívyklé nedotknutelnosti ještě od dob Národní fronty, jsou opět nedůsledností kolem sebe udržování ve své zálučné samolibosti a osudném domění, že snad přece mají odpověď alespoň na některé, když ne všechny, kritické otázky národní budoucnosti. Takto uměrně s ochabováním svobodného světa a zejména západní Evropy, nabývá zbankrotělý marxismus v exilu na ideologické drzosti a snaží se svými financemi, publikacemi a akcemi vlákat potomky Komenského a Masaryka do bezzásadové koexistence a případně nové šalebné Národní fronty.

Marxismu v exilu nutno pádně odporovat, veřejně i soukromě slovem i písmem, soustavně. S marxismem, jakožto prožluklou teorií a praxí ideologické výlučnosti, mravního oportunistu a duchovního nihilismu, není koexistence. Nejen proto, že jeho zakladatel Karl Marx byl sám tělesně i duševně zruďnou bytostí, živořící v osobní špíně, patologické nenávisti a hrubém pohrdání lidmi, kteří byli pro něho jen "opicemi ledového boha". Ne proto, že jeho pokračovatel Lenin se ukázal jen nelitostným sobeckým fanatikem, který omámil slabé a nastolil éru neslýchané hrůzovlády, hrozící celému světu katastrofou. Každý z nás ví, jak stoupenci marxismu napodobují své myšlenkové tvůrce v pokrytectví, vykořisťování a lhaní, jak každé jednání s nimi je bezúčelným, ba groteskním teatrem, při kterém marxista nejen lže, ale také ví, že lže, a i ví, že my víme, že lže.

Marxismu v exilu musíme tvrdě odporovat, poněvadž se jeví, chtěl nechtě, aktivní součástí komunistického podratu ve svobodném světě, jehož základní formule zní: Vnější obklíčení plus demoralisace zevnitř vedou k postupné kapitulaci. Marxismus chladně rozkládá komunistický exil svou prostou existencí a stupuje zdravý usudek nezkušeného světa s jeho idealistickou mládeží stůdným klábosením o "spravedlivějším rozdělení národního důchodu" a o boji za mír proti cizí okupaci. Jeho představitelé dosud vůbec neprokázali, že jsou hodni nésti nezištný štít českého a slovenského exulanta.

Marxismus v exilu se musí veřejně vzdát své ponuré minulosti a odhalit nekompromisně všechny politické, společenské a psychologické podvody, kterých se dopustil, musí najít smysl exilu v duchu myšlenek našich slavných předků a naučit se žít mezi svobodnými lidmi v demokracii. Musí přestat být posvátnou krávou.

V demokracii se každý politik, jehož linie se ukázala zcela nesprávnou, schoulí do politického ústraní, resignuje. Od marxistů v exilu se očekává podobný projev svědomí: za prvé, upřímná zpověď /v jejich hantýrce sebekritika /, za druhé, skutečné pokání /v hantýrce jejich vlastních zákonů slušný život řádně pracujícího člověka /. Tedy ne ustavičné p o b í h á n í p o s v ě t ě, přednášení staronových nesmyslů a farizejské ujišťování o svém ideálním marxismu, jež jen dosvědčují jejich nenapravitelnou hříšnost nebo senilitu. Ujácení dělníci, rolníci a očekávají od osvíceného marxisty nového Čecha či Slováka, který pomůže odhalit všechny lži marxismu, podává svědectví o jeho zločinech doma a pokrytectví venku, varuje všechny ještě svobodné lidi ve světě před klamnou dialektikou ruského imperialismu a používá svých osobních spojení s vlastní pro přípravu nadcházející všeobecné revoluce v sovětském žaláři národů.

Posvátná kráva patří minulosti. V exilu není pro ni místa. Kráva je v hladovém světě určena pro jatky. Marxismus v exilu myslících lidí musí být odsouzen k zániku.

-x-x-x-x- Kap. 10. příště.

ZPRÁVY: "Kanadské Listy" /No 8-1978: Komenského Museum v Naardenu má být pro nedostatek peněz zavřeno. - Jeden z nejaktivnějších exil.pracovníků v Záp.Evropě, Edmund Rehak, se vzdal členství ve Výkonném výboru Rady svob.Československa. Další jednotlivci kritizují, že v Radě nejsou zastoupeni např.čs.křesťanští demokraté v exilu, stoupenci agrárního směru, národní demokraté a pod., případně žádají, aby se Rada veřejně zřekla Košického programu . /Pozn.red.: "Košický program" byl moskevskými marxisty sestavený vládní program nadiktovaný vládě Národní Fronty, která byla utvořena příslušníky polit.stran: komunistické, soc.dem., a nár.soc. Na tento socialistický blok byla pro okrasu přivěšena strana lidová. Ostatní občanské strany byly zakázány proti znění platné čs. ústavy. Kap. IX. byla podkladem retribučního dekretu, který umožnil čs.komunistům pronásledování každého nekomunisty, který něco znamenal nebo něco měl./